

BERLÍN / DOSTUPNÉ BYDLENÍ +

Veronika Kudrnová
Veronika Kvetovská

ATBS

Ateliér Hlaváček – Čeněk

Ústav navrhování II
Fakulta architektury ČVUT

Zimní semestr 2020/2021

Berlín / dostupné bydlení +

Veronika Kudrnová a Veronika Kvetovská | ATBS

[Zadání:]
Letošním zadáním bylo navrhnout dostupné bydlení v Berlíně na neobvyklé trojúhelníkové parcele. Místo je vymezeno ulicemi Schlesische Strasse / Obermbaumstrasse a Falckensteinstrasse. Tato jizva ve městě vznikla vybombardováním za II. světové války. V těsném sousedství se nachází řeka Spréva, most Oberbaumbrücke a nadzemní dráha se stanicí metra Schlesisches Tor, která stojí 6 m nad úrovní terénu.

[Popis místa:]
Berlín má uvnitř města ve srovnání s jinými významnými evropskými metropolemi bohatý potenciál rozvoje. Jedná se o důsledek II. světové války i poválečného rozdělení. Tento prostor lze využít k rozvoji a zahuštění struktury města a formování jeho budoucí podoby. Vybraná parcela se nachází v jedné z 25 transformačních lokalit vymezených Strategickým plánem Berlína pro rok 2030. Obvod Friedrichshain-Kreuzberg vznikl sloučením bývalého východoberlínského obvodu Friedrichshain a bývalého západoberlínského obvodu Kreuzberg. Jedinečná kombinace průmyslového dědictví, atraktivních lokalit na břehu řeky, kulturní rozmanitosti a kreativity obyvatel přispívá k vytvoření jeho příjemné atmosféry a zvláštního funkčního a sociálního mixu.

[Téma:]
Hlavním tématem bylo bydlení, „+“, které obsahuje množství funkcí zasahujících do architektury. V tomto případě sou to především ekologie a funkce budov. Jak bude budova využívána a čím ji obzvláštníme jsme si mohli zvolit sami.

V průběhu navrhování jsme diskutovali o fungování budovy jako celku a propojení bytového domu s okolím. Čtvrť ve které jsme dělali návrh je velmi různorodá a proto jsme se nemuseli držet stroheho řádu, který je v některých městech dán, ale přesto jsme se nemohli zcela odlišit od okolní zástavby a smýšlet nad vzhledem který by na první pohled upoutal pozornost. Proto jsme studovali konstrukce domů a materiály použité v sousedních ulicích naší parcely.

Další faktor, který nesměl být opomíjen byla společenská vrstva žijící zde a atmosféra čtvrti. Už na první pohled se tu prolíná množství prvků, které tvoří ojedinělý obraz místa. Míší se zde kulturní a umělecká činnost s každodenním životem. Je to ideální prostředí pro bydlení, kde je vše potřebné. Nechybí tu restaurace, kavárny, ani nedaleká náplavka pro volný čas, taktéž školy, školky, dětská hřiště a v blízkosti je i městská doprava.

[Cíl:]
Cílem bylo vytvořit bytový dům, který by zapadal do různorodého okolí a zároveň neškodil ekologii svou výstavbou či působením do budoucna. Bylo třeba se zaměřit i na společnost žijící v okolí a uzpůsobit budovu sociálnímu prostředí.

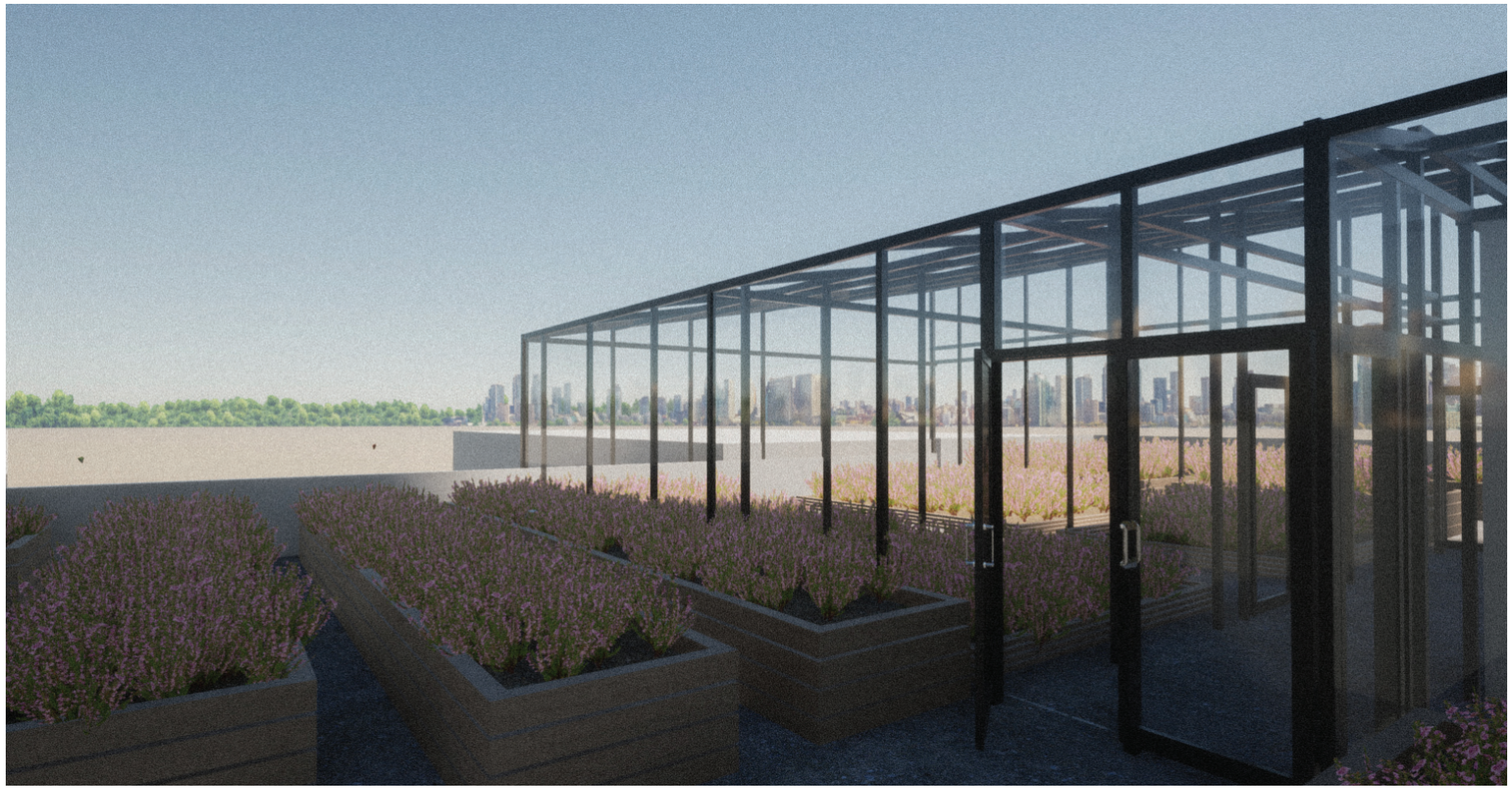
„Dnešní módní architektura svádí oko,
ale zřídka kdy přispívá k jednotě a významu
prostředí, do něhož je zasazena.“

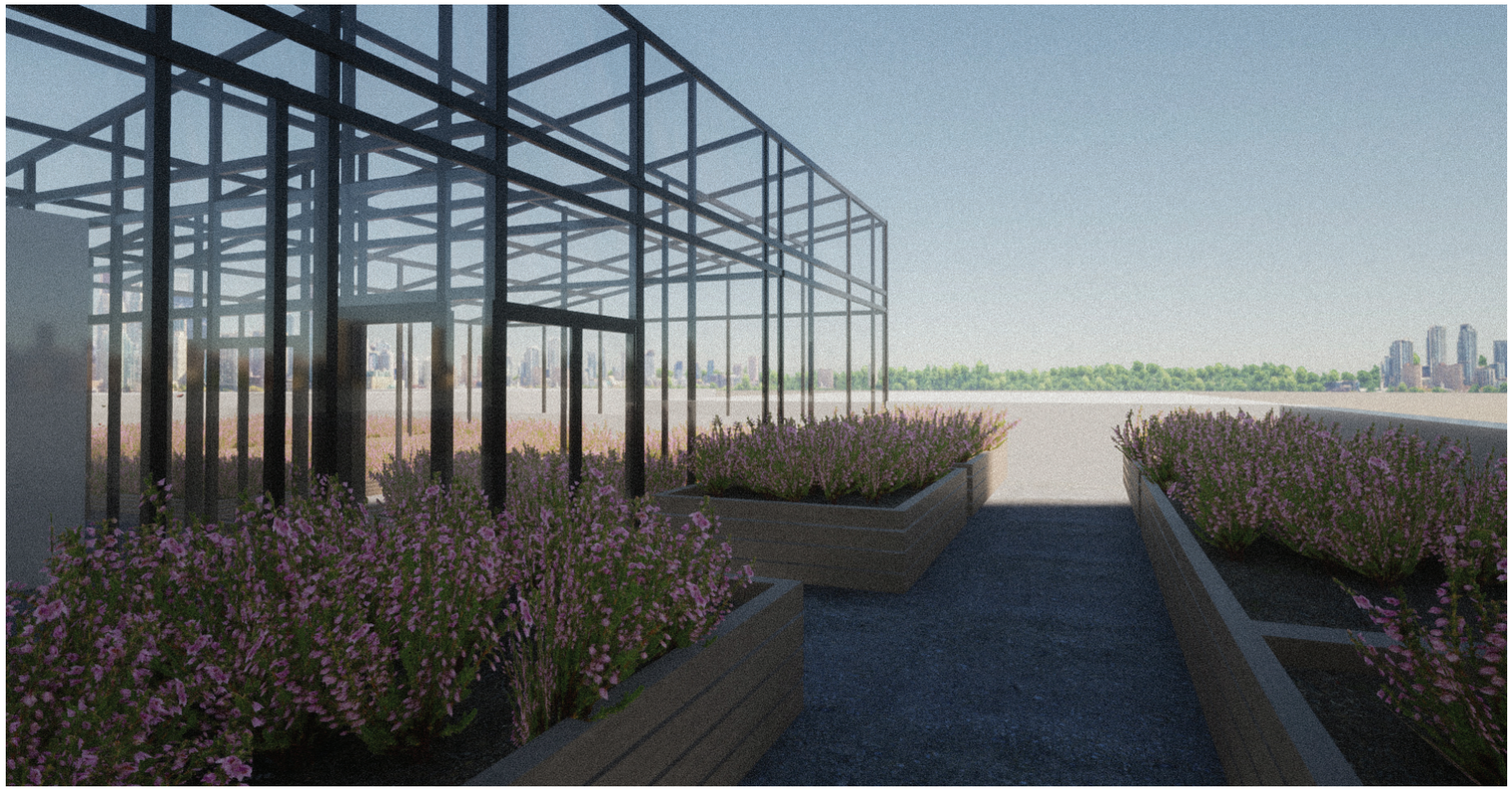
- Juhani Pallasmaa

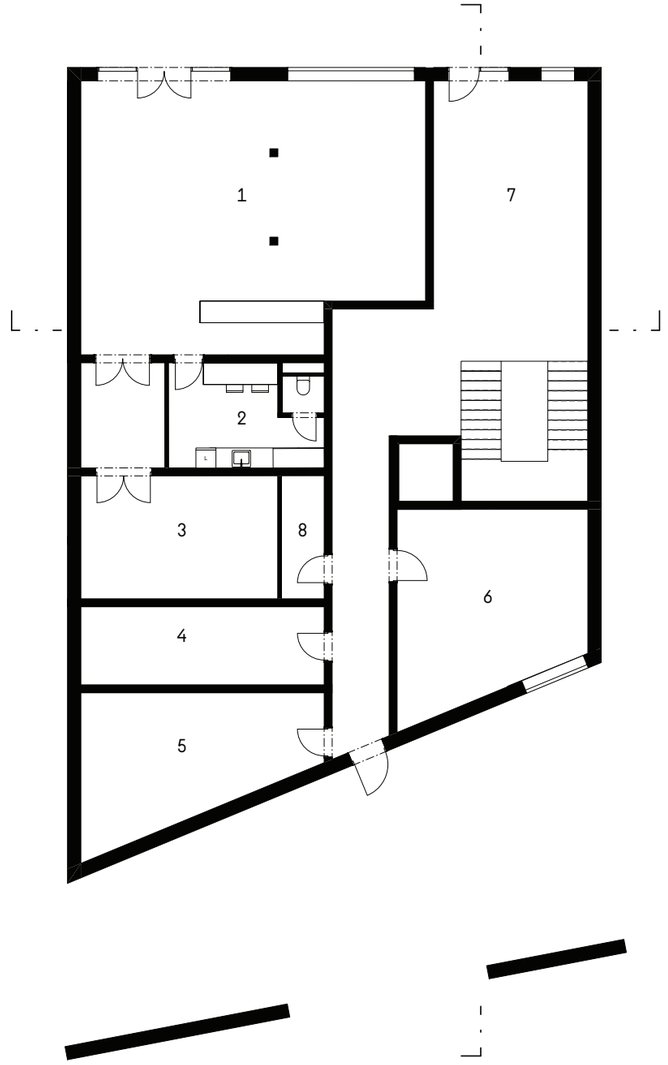

[Koncept:]
Při návrhu jsme věděly, že naše parcela patří do řadové zástavby, proto jsme od začátku plánovaly zastavět co největší plochu parcely. Další podstatou využití celé plochy byl fakt, že navrhujeme úsporné bydlení v centru Berlína a není vhodné "plýtvat" místem.
Bytový dům je založen na myšlence pomoci sociálně slabším lidem. Nabídl by jim finančně výhodné ubytování i potřebnou práci. Několika ubytovaným by byla poskytována pracovní činnost na střeše, kde je rozlehlý skleník s množstvím zahrádek, a další jedinci by měli zajištěnou práci v květinářství, které se nachází v parteru. Zde by se prodávaly rostliny a ostatní vypěstované produkty ze střechy.
Tímto jsme docílili jakési "kolonizace" v budově.

Jelikož je náš pozemek obklopen třemi dvory, bylo pro nás zásadní zachovat průchodnost. Z tohoto důvodu jsme odsadili v zadní části pozemku parter, čímž se splnil náš požadavek.

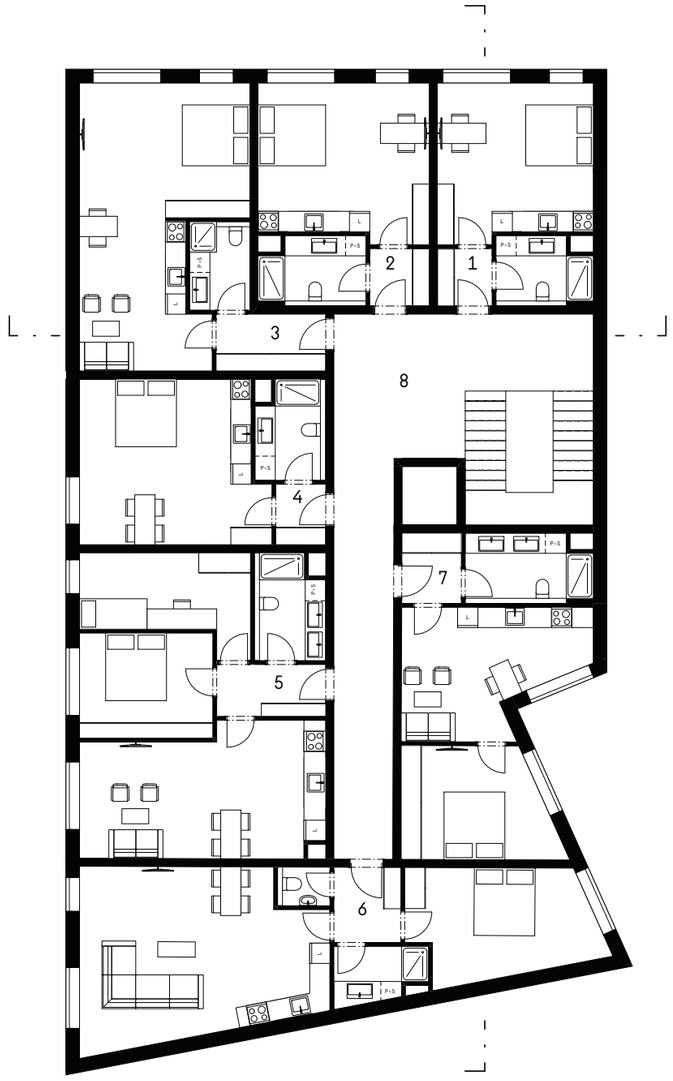

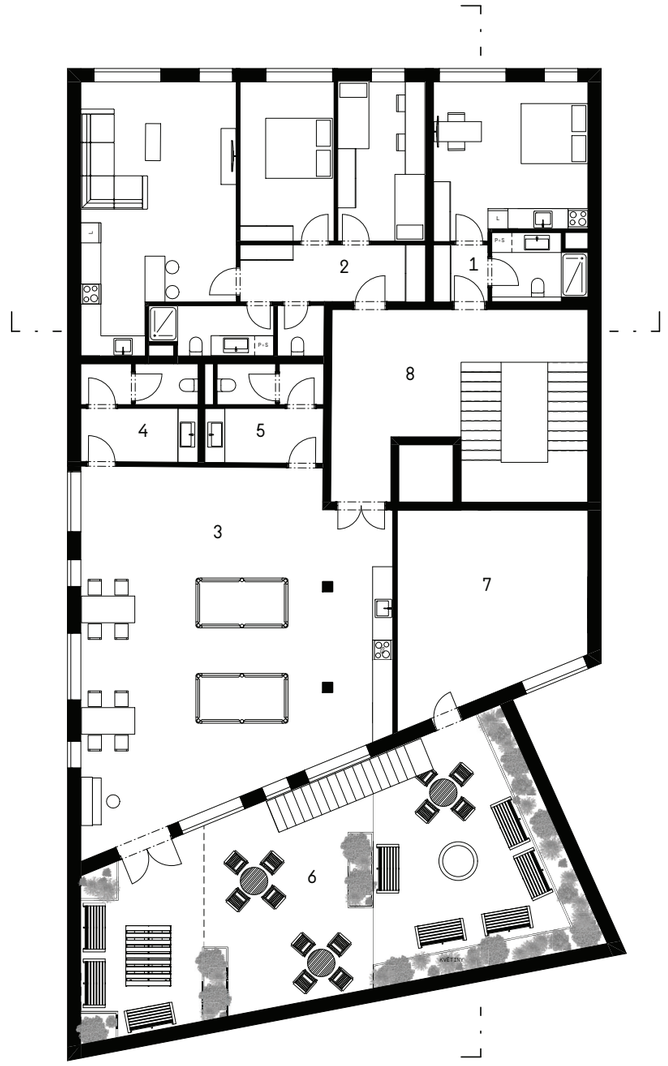
1 5m

Půdorys 1.NP
1 květinářství
2 zázemí pro zaměstnance
3 sklad
4 technická místnost
5 popelnice
6 kolárna
7 chodba
8 úklid

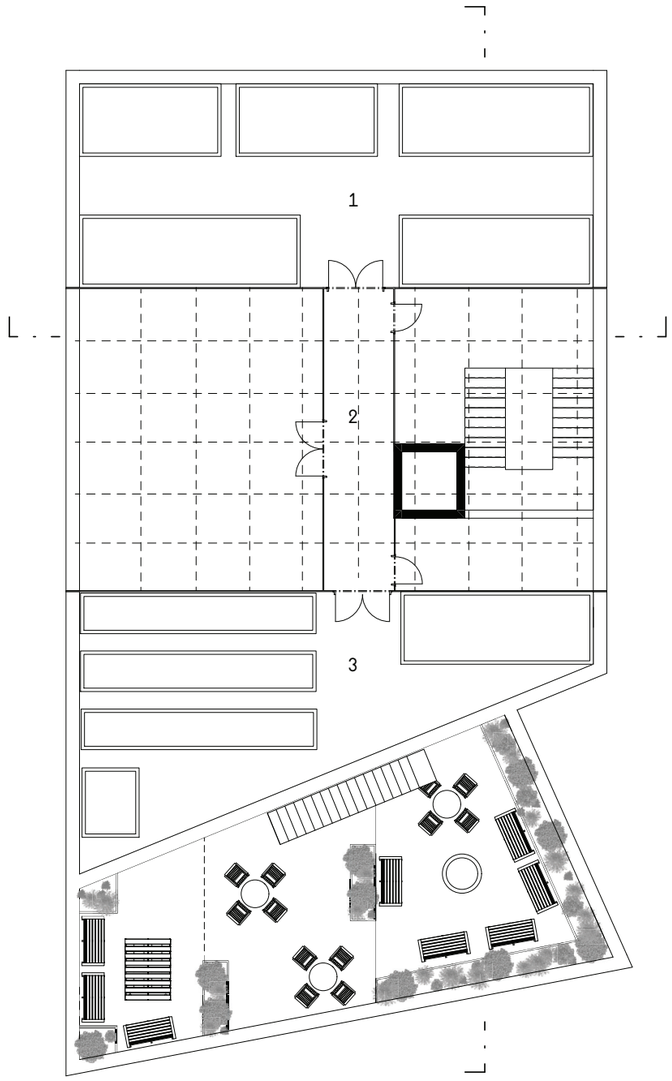
1 5m

Půdorys 2.-5.NP
1 byt 1kk
2 byt 1kk
3 byt 1kk
4 byt 1kk
5 byt 3kk
6 byt 2kk
7 byt 2kk
8 chodba

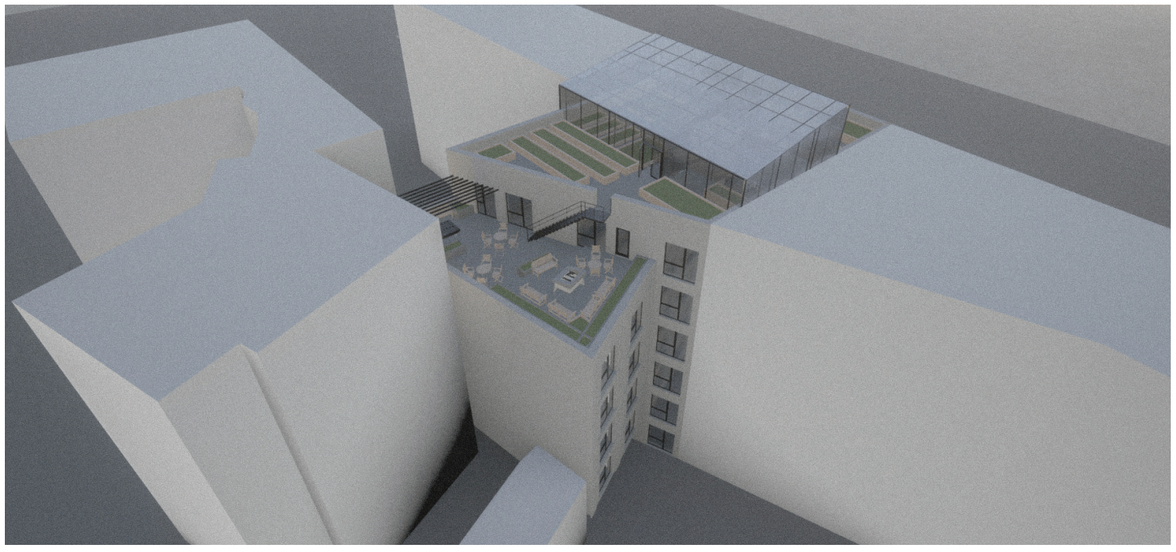
1 5m

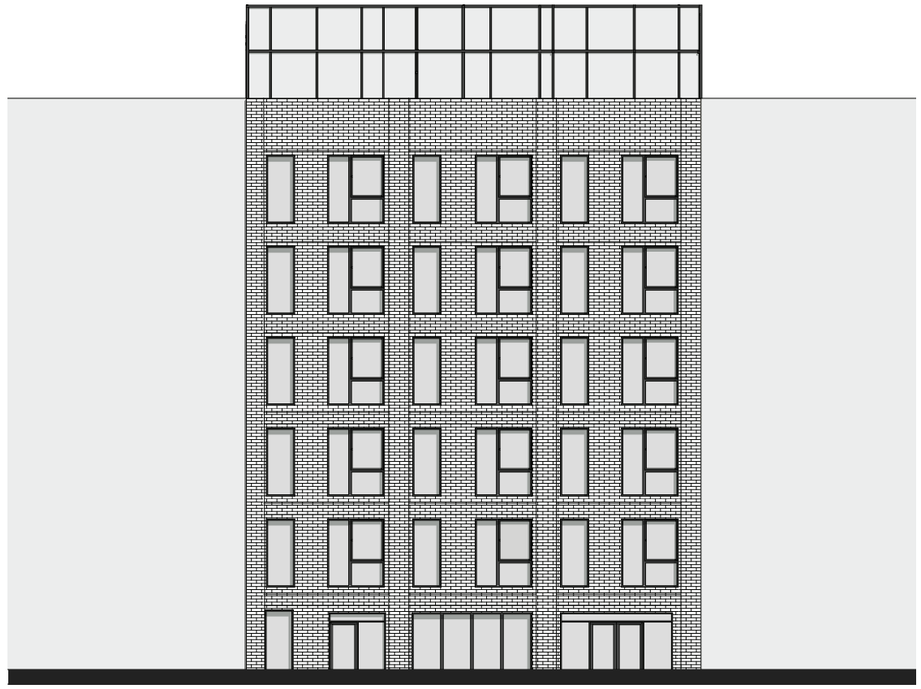
Půdorys 6.NP
1 byt 1kk
2 byt 3kk
3 společenská místnost
4 WC ženy
5 WC muži
6 terasa
7 sklad
8 chodba

1 5m

Půdorys střechy
1 záhony
2 skleník
3 záhony

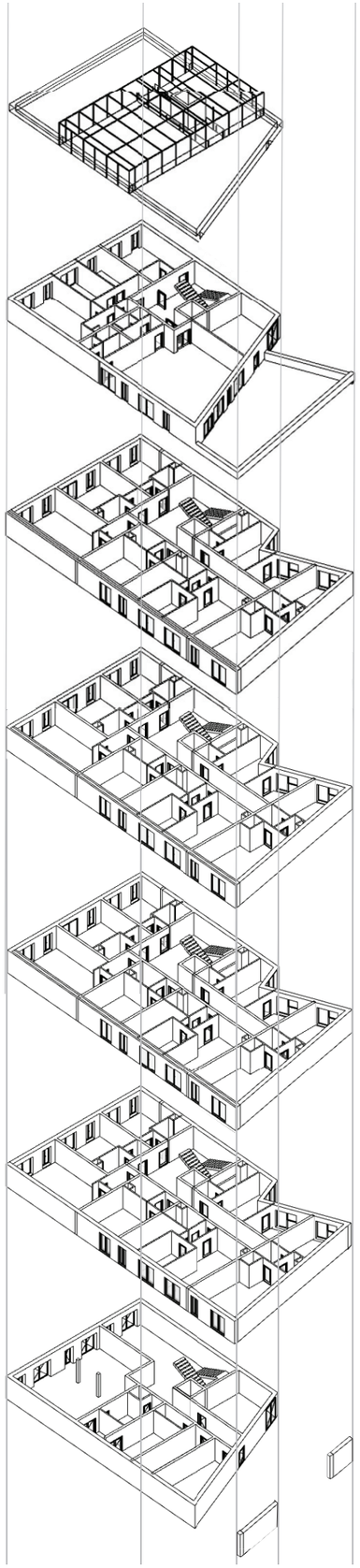

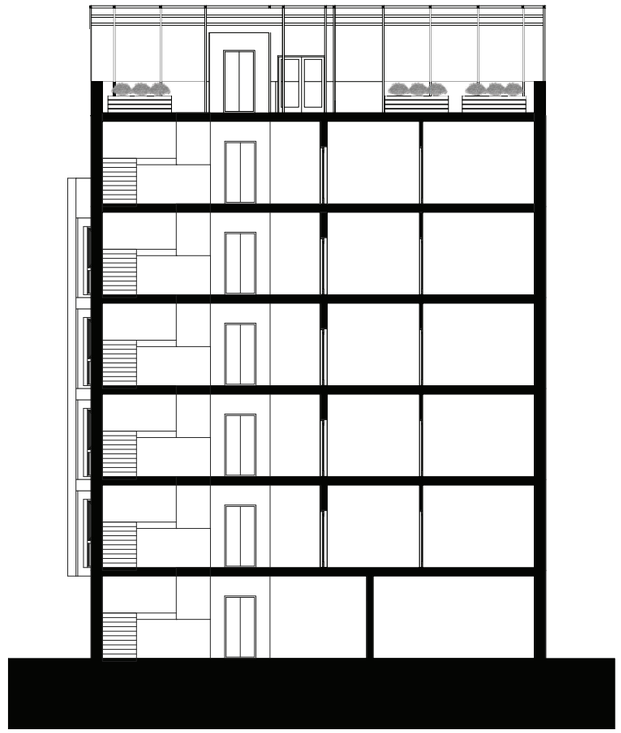

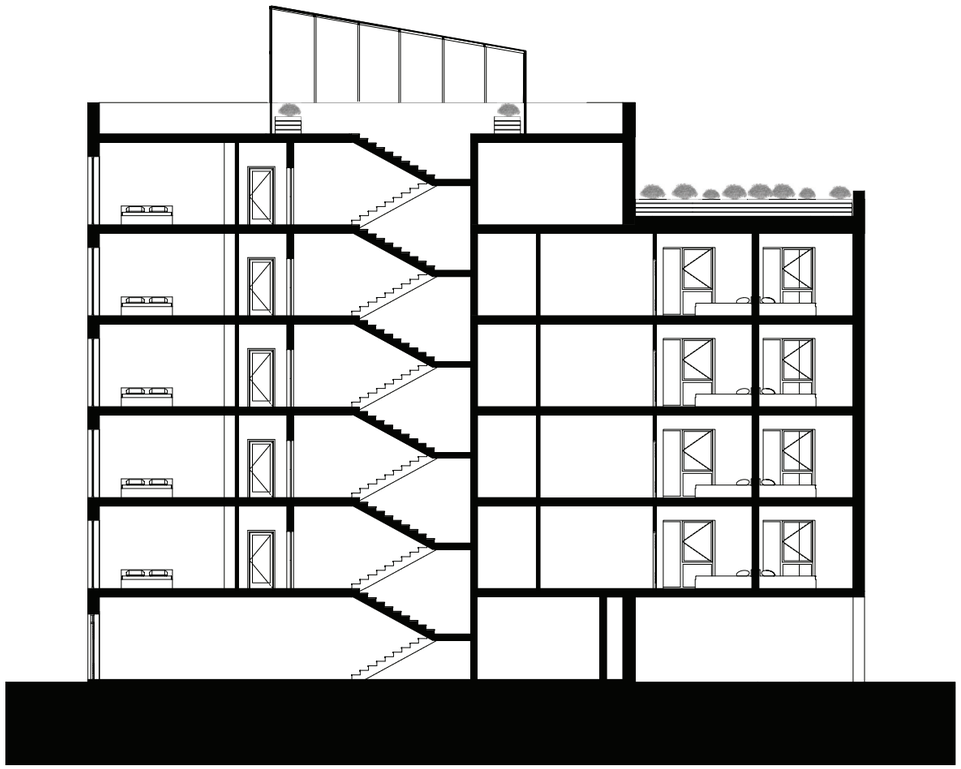

plocha parcely: 442,6 m²
zastavěná plocha: 442,6 m²
obestavěný prostor: 8739,4 m³
hpp celkově: 2242 m²
hpp bytů: 1466,82 m²
hpp nebytových prostor: 775,2 m²
čpp celkově: 2041 m²
čpp bytů: 1328,8 m²
čpp nebytových prostor: 712,6 m²

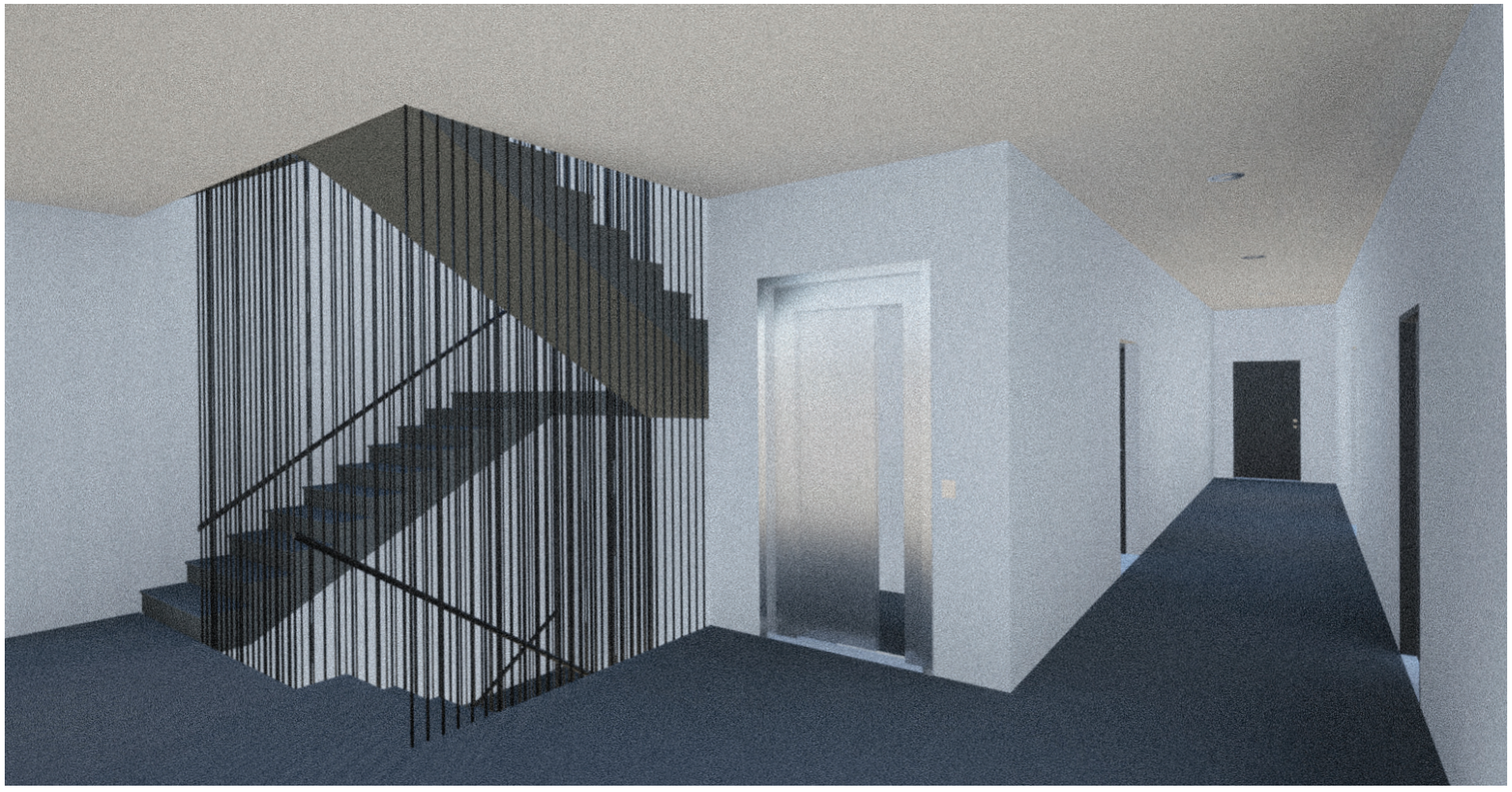
1 5m

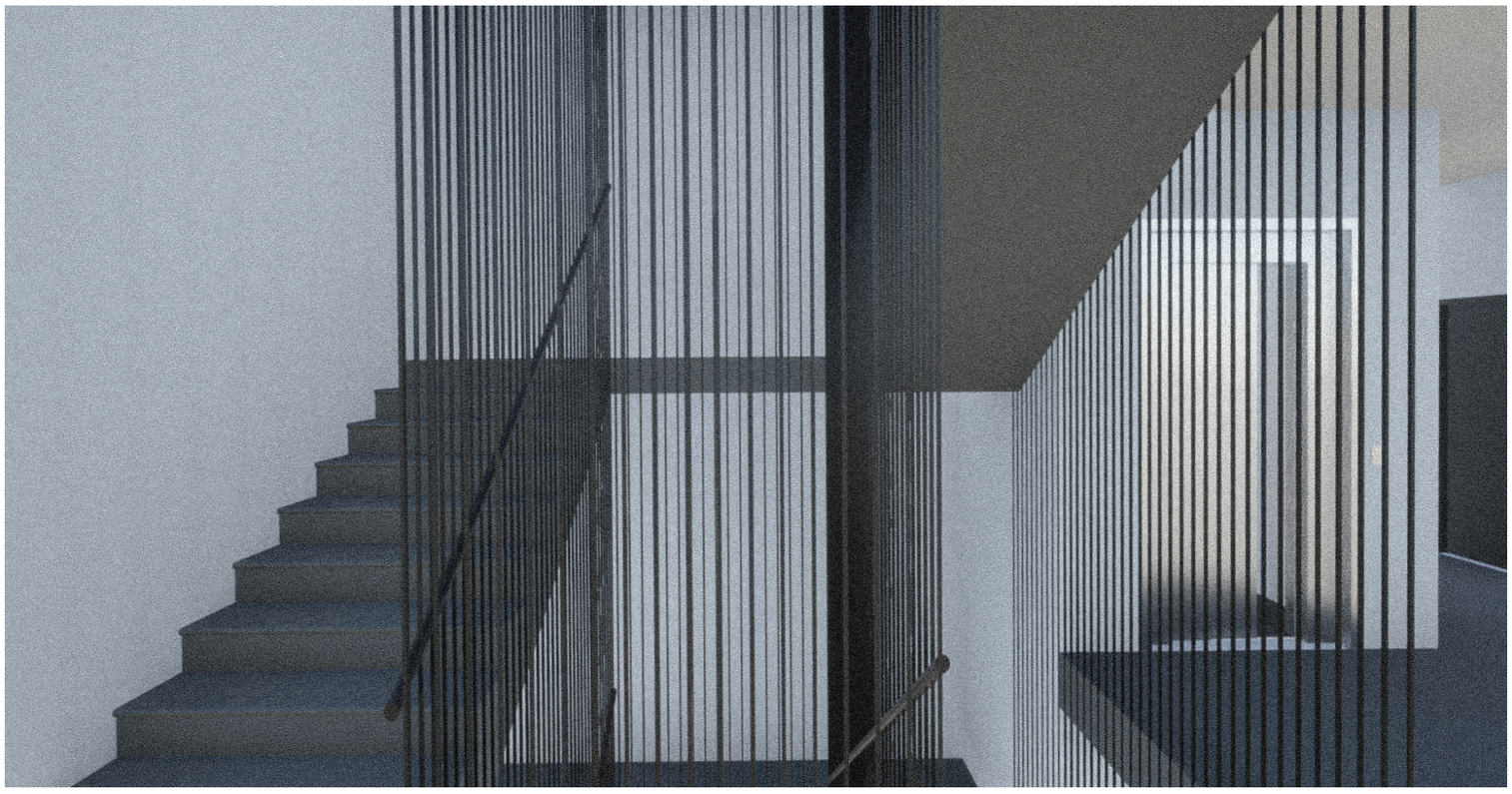

Společné prostory

Byt 2kk

0,4 2m

1 betonová stěrka
2 dřevo bílý dub
3 dřevo jasan
4 Smile Plastics - 100% recyklovaný materiál

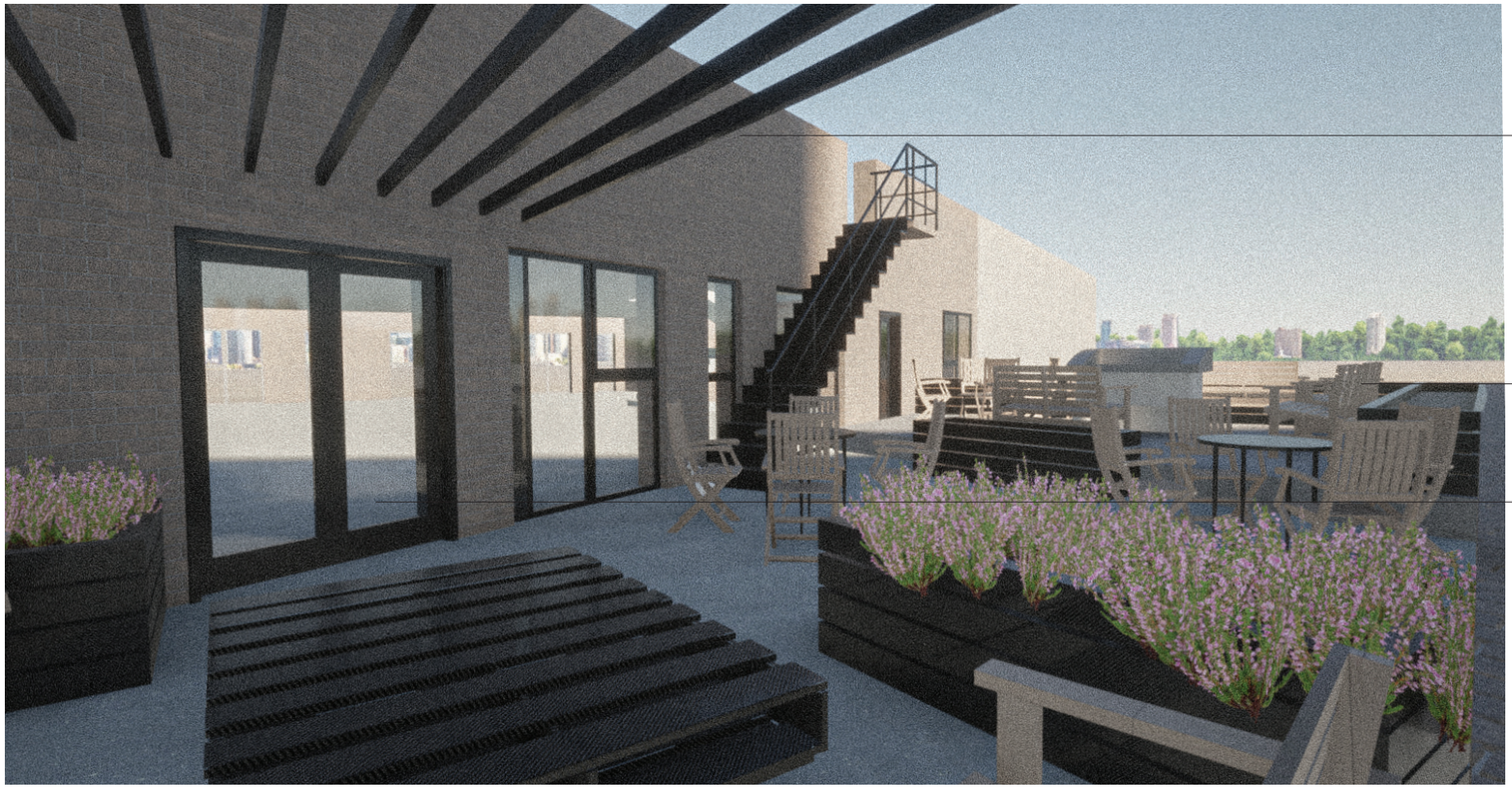

Koupelna

konstrukce v barvě antracitové
dřevo
sklo

cihelný obklad světlý
okenní rámy v barvě antracitové
provětrávaná část fasády

Pohled z ulice

ZÁVĚREM

V tomto semestru bylo zadáním pro projekty našeho ateliéru téma dostupného bydlení a souvisejících funkcí podporujících městský život – v Berlíně.

Téma jsme nazvali „Dostupné bydlení +“. Hlavním tématem je bydlení, „+“ značí kombinaci s dalšími funkcemi, které považujeme v živém městě za nezbytné. Příkladem mohou být prostory pro práci, kulturu, umění nebo odpočinek. Naším cílem bylo vytvořit kvalitní a ekologicky šetrnou architekturu zapadající do složitého městského prostředí.

Berlín má uvnitř města ve srovnání s jinými významnými evropskými metropolemi bohatý potenciál rozvoje. Jedná se o důsledek II. světové války i poválečného rozdělení. Tento prostor lze využít k rozvoji a zahuštění struktury města a formování jeho budoucí podoby. Území, kterým jsme se rozhodli zabývat, se nachází v jedné z 25 transformačních lokalit vymezených Strategickým plánem Berlína pro rok 2030.

Obvod Friedrichshain-Kreuzberg vznikl sloučením bývalého východoberlínského obvodu Friedrichshain a bývalého západoberlínského obvodu Kreuzberg. Jedinečná kombinace průmyslového dědictví, atraktivních lokalit na břehu řeky, kulturní rozmanitosti a kreativity obyvatel přispívá k vytvoření jeho specifické atmosféry a zvláštního funkčního a sociálního mixu.

Parcely, na nichž jsme navrhovali, jsou součástí zajímavého bloku přetnutého diagonálně historickou nadzemní dráhou, jehož podstatnou část v současnosti tvoří prázdné plochy. Tato jizva ve městě vznikla vybombardováním za II. světové války a přetrvala rozdělením města až do dnešních dnů.

V těsném sousedství se nachází řeka Spréva, ikonický most Oberbaumbrücke a nadzemní dráha se stanicí metra Schlesisches Tor, která stojí 6 m na úrovni terénu.

Dvojice napínavých míst trojúhelníkového tvaru, která jsou od sebe fyzicky oddělena, na první pohled nabízí zcela odlišné atmosféry, která však tvoří jeden celek městské struktury.

Lokalita je vymezena ulicemi Beverstrasse, Schlesische Strasse a Falckensteinstrasse a nábřežím řeky, na niž má část „našich“ parcel výhled.

Dalibor Hlaváček & Martin Čeněk

© 2021
Ateliér Hlaváček-Čeněk
zimní semestr 2020/2021

Ústav navrhování II
Fakulta architektury ČVUT v Praze

Portfolio celého ateliéru najdete na issuu.com/atelierhlavacekcenek

ÚNII